

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO OBOR VZDĚLÁNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

(zpracováno dle RVP ZŠS II. díl)

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. 1. Název programu

**Školní vzdělávací program Základní školy Pelhřimov, Komenského 1326
(pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více
vadami)**

1. 2. Předkladatel

Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326

Adresa: Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326, Pelhřimov 393 01

IČO: 708 441 94

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Ivana Daňhelová

Telefon: 565 324 835

E-mail: specialniskoly@pel.cz

1. 3. Zřizovatel

Krajský úřad kraje Vysočina

Žižkova 57

587 33 Jihlava

tel.: 564 602 111

IČ: 70890749

1. 4. Platnost dokumentu

Dokument platí od 01. 09. 2010

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2. 1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Pelhřimov je určena žákům s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat v běžné základní škole.

Činnost školy je vymezena zákonem č.561/2004Sb. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů a vyhl. MŠMT č.73/2005Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve znění pozdějších předpisů

Základní škola speciální vychovává a vzdělává obtížně vzdělávatelné žáky s takovými nedostatky rozumového vývoje, pro které se nemohou vzdělávat podle vzdělávacího programu zvláštní školy, jsou však schopni osvojit si alespoň některé prvky vzdělání.

Na obě součásti školy se vztahují obecné předpisy, platné pro základní školy, především vyhl.č.48/2005Sb. o základním vzdělávání, pokud vyhl.č.73/2005Sb. nestanoví jinak.

Maximální povolený počet žáků ve škole je 106. Škola je plně organizovaná, s 1. až 9. postupným ročníkem ZŠ a s 1. i 2. stupněm ZŠ speciální.

Součástí školy je **školní družina**. Činnost školní družiny se řídí Vyhl.č.74/2005Sb. o zájmovém vzdělávání. Zabezpečuje zájmovou činnost, odpočinek a relaxaci žáků v době před nebo po skončení vyučování.

Budova školy je umístěna v areálu škol v přijatelné docházkové vzdálenosti od autobusového i vlakového nádraží. Jedná se o budovu školy se dvěma vchody, do původní budovy a do přístavby školy z roku 1992. Ke škole náleží i oplocený pozemek, který slouží k výuce prací na pozemku a k relaxaci žáků. Škola má vlastní cvičební sál, ke cvičení venku využívá dětská hřiště v docházkové vzdálenosti v okolí školy, sportovní areál a plavecký bazén za nájemné. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně Domova mládeže, kam žáci docházejí v doprovodu pedagogických pracovníků a vychovatelek, dvakrát týdně je na jídelníčku zdravá výživa.

2. 2. Vybavení školy

- **kmenové učebny: 10** - výškově stavitelné židle a stoly, audiovizuální technika, relaxační koutek, sestava PC s výukovými programy, připojení k internetu
- **místnosti školní družiny: 2** - vybavení se zaměřuje především na relaxaci žáků a výchovnou práci (stolní hry, stavebnice, knihy, časopisy, hračky, sestava PC s programy vhodných her, materiál k rozvoji jemné motoriky, apod.),
- **univerzální dílna**- výuka pracovních dovedností s různými materiály
- **dílna šití:** 6 šicích strojů a další vybavení pro výuku pracovního vyučování a vedení kroužku šití
- **cvičná kuchyň:** dvě vybavené kuchyňské linky, elektrické sporáky, mikrovlnná trouba, automatická pračka a další vybavení pro výuku rodinné výchovy,
- **počítačová učebna:** 7 počítačů, laserová tiskárna, server, výukový software
- **cvičební sál:** základní cvičební nářadí
- **kabinety: 3** - sbírka učebních pomůcek pro první stupeň , sbírka učebních pomůcek pro druhý stupeň, kabinet tělesné výchovy,

- **centrální šatny:** šatny jsou po příchodu žáků uzamčeny a volný přístup mají žáci pouze z vnitřních prostor budovy,
- **šatny ke cvič.sálu:** včetně WC a sprchy,
- **sklad učebnic**
- **sklad materiálu**
- **dílna školníka**
- **keramická dílna**
- **hygienická zařízení:** v každém podlaží budovy
- **místnost uklízeček**
- **místnosti pro úklid:** v každém podlaží budovy
- **pracovna ředitelky**
- **pracovna zástupce řed. a hospodářky školy**
- **sborovna**

Všechny užívané prostory a úseky pro výuku jsou vyhovující a splňují požadavky vyhlášky MZ č. 410/2005 Sb., kterým se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol.

Škola je materiálově dobře vybavena, rovněž učební pomůcky jsou v dostatečném množství a skladbě.

2. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Ředitelka školy	Ivana Daňhelová, Mgr. Bc.
Zástupkyně řed. školy	Hana Zálhová, Mgr.
Výchovná poradkyně	Nella Slavíková, Mgr. et Mgr.

Pedagogičtí pracovníci:	učitelé
	vychovatelky
	asistenti pedagogů

Správní zaměstnanci školy	
Finanční referent	1
Školník	1
Uklízečka	1

2. 4. Dlouhodobé projekty školy a mezinárodní spolupráce

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu celé školy. Formy projektů jsou jak krátkodobé, tak dlouhodobé. Motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů i žáků. Naše škola nemá žádnou mezinárodní spolupráci.

2. 5. Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty

Školská rada	zřízena ke dni 19. 10. 2005
Třídní schůzky, konzultace	2x ročně, konzultace dle potřeby
Školní akce pro rodiče	Doprovod dětí na školních výletech a exkurzích, akademie na závěr školního roku, Den otevřených dveří, výstavy prací žáků.

Třídní schůzky se konají zpravidla 2x ročně. Rodiče rádi využívají možnosti konzultací s pedagogickými pracovníky, kterou si vzájemně domlouvají podle potřeby. V případě dětí, které navštěvují Základní školu speciální, informuje třídní učitelka, vychovatelka či asistentka o průběhu vyučovacích hodin denně. O školních akcích jsou rodiče informováni s časovým předstihem a mohou si svou případnou účast včas zajistit.

Spolupráce školy s poradenskými zařízeními a s veřejnými institucemi

Škola po odborně pedagogické stránce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Pelhřimově a se Speciálně pedagogickým centrem v Jihlavě. Při výchovně vzdělávací činnosti samozřejmě spolupracuje také s takovými institucemi, jako je Úřad práce, Policie ČR, Odbor sociálně právní ochrany dětí (MÚ- odbor sociálních věcí), Kulturní zařízení města Pelhřimova (Městská knihovna) a tak dále.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Součástí humanizace našeho speciálního školství je umožnit uplatnění práva na vzdělávání a získání základů vzdělání, na přiměřené úrovni, i žákům s nejtěžšími formami mentálního postižení, a žákům s postižením více vadami. Vlastní obsah vzdělávání žáků s nejtěžšími formami motoriky zdravotního postižení je sebeobsluha, hygiena a stravování. Snahou při vzdělávání v přizpůsobených podmínkách a za odborného speciálně pedagogického vedení je, aby si žáci osvojovali elementární vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní získání určité míry soběstačnosti. Rozvoj psychiky je úzce spojen s rozvíjením tělesných funkcí, zejména motoriky, což vyžaduje i intenzivní rehabilitační péči. Základní škola speciální je desetiletá.

Vzdělávání vyžaduje i speciálně upravené podmínky odpovídající potřebám žáků a závažnosti jejich postižení. Jedná se především o využívání alternativních a augmentativních systémů komunikace. Vzdělávání je doplněno různými formami pohybové výchovy a relaxačních činností.

Žáci využívají ke své práci nejrůznější materiály a didaktické, kompenzační a rehabilitační pomůcky. Navštěvují cvičnou kuchyň a tělocvičnu.

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristické individualizované vyučování. Vnitřní členění tříd nevychází z věkových charakteristik žáků, ale z úrovně jejich individuálních schopností a potřeb, které jsou určující pro obsah vzdělávání. Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, které odpovídá možnostem zatížení žáků. Všechna podpůrná opatření směřují k rozvíjení celé osobnosti. Pro vzdělávání žáků je třeba vytvořit optimální podmínky, vyžadující přátelskou atmosféru, pocit jistoty a bezpečí a vybavit je takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, aby v rámci svých možností dosáhli cílů vzdělávání a zapojili se v maximální možné míře do společnosti. Někteří žáci po ukončení základní školy pokračují ve studiu na praktické škole nebo uplatňují své schopnosti a znalosti ve stacionáři.

3.2. Výchovně vzdělávací cíle

U žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami nelze předpokládat dosažení cílů základního vzdělávání. Velkým problémem komplikujícím vzdělávání těchto žáků je nízká míra rozvinutí psychických funkcí, zejména pozornosti, paměti, ale i volných vlastností potřebných k systematickému osvojování učiva. Tyto funkce je zapotřebí postupně rozvíjet, i když úspěšnost této činnosti bude u jednotlivých žáků odlišná. Jedná se především o rozvoj elementárních komunikačních dovedností, pohybové samostatnosti, základů sebeobsluhy a maximálně možné soběstačnosti. Velice důležitá je kultivace osobnosti žáků, rozvíjení jejich estetického cítění a zájmu, výtvarných a hudebních schopností a nejjednodušších pracovních dovedností. Při vzdělávání těchto žáků je nutné zajištění atmosféry jistoty a bezpečí jako základu vytváření vztahů.

Ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami v základní škole speciální usilujeme o naplnění těchto cílů:

1. osvojit si základní hygienické návyky a činnosti týkající se sebeobsluhy

2. rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí
3. vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace
4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony
5. vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu
6. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti
7. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city
8. rozvíjet pozornost, vnímavost a poznání.

3.3. Klíčové kompetence

Snahou ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je jejich vybavení souborem elementárních klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a která jim umožní najít vhodnou formu komunikace a soužití s jejich okolím. Utváření klíčových kompetencí tvoří základ dalšího rozvoje žáků a jejich integrace do společnosti.

Vzhledem k závažnému poškození kognitivních funkcí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní.

Kompetence k učení

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a být schopen je užívat
- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- pozná tiskací písmena
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky
- motivací, pochvalou a povzbuzením směřuje k dalšímu získávání poznatků

Kompetence k řešení problémů

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časovém režimu dne
- překonává pocity strachu

Kompetence komunikativní

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- má dostatečný časový prostor k vyjádření

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla

- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- rozlišuje osoby různého pohlaví
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám
- orientuje se ve známém prostředí

Kompetence pracovní

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

3.4. Vzdělávání žáků s kombinací postižení

U žáků s kombinovaným postižením je třeba uplatňovat při vzdělávání speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace, sebeobsluhy a dalších dovedností potřebných k úspěšné integraci do společnosti. Vzdělávání těchto žáků vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí a využití všech podpůrných opatření.

Pro úspěšné vzdělávání žáků s kombinací postižení je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit výuku ve všech předmětech včetně předmětů speciálně pedagogické péče pedagogickým pracovníkem s příslušnou kvalifikací
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracovat se zákonnými zástupci žáka a školskými poradenskými zařízeními
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se stejným druhem postižení
- uplatňovat alternativní formy komunikace
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině
- vytvářet vhodné vzdělávací nabídky a tím podporovat zájmy žáků.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	Pohybová výchova	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
	Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova											
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pracovní výchova	2	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+2
Disponibilní časová dotace*			20									
Týdenní časová dotace			20	20	21	21	21	21	21	21	22	22
Celková povinná časová dotace			210									

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

1. *Disponibilní časová dotace 20 hodin byla využita k posílení těchto předmětů:

Hudební výchova

V 1. – 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Pracovní výchova

V 3. – 8. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

V 9. – 10. ročníku je předmět posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

2. Pohybová výchova

Ve vyučovacím předmětu Pohybová výchova jsou integrovány prvky vyučovacího předmětu Zdravotní tělesná výchova. Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova nemůže být na naší škole realizován z důvodu nedostatečnosti kompetencí pracovníků školy k výuce těchto předmětů. Týdenní hodinová dotace předmětu Pohybová výchova je tedy navýšena ze 2 vyučovacích hodin týdně na 6 hodin týdně.

3. Rozumová výchova a Řečová výchova

Do vyučovacích předmětů Rozumová a Řečová výchova zařazujeme prvky individuální logopedické péče.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací obsah základního vzdělávání žáků s nejtěžšími formami mentálního postižení je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí, které jsou pojaty odlišně, stejně jako metody práce i speciálně upravené podmínky. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory, které lze spojovat a vyučovat v blocích:

- ČLOVĚK A KOMUNIKACE (ROZUMOVÁ VÝCHOVA, ŘEČOVÁ VÝCHOVA)
- ČLOVĚK A JEHO SVĚT (SMYSLOVÁ VÝCHOVA)
- UMĚNÍ A KULTURA (HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA)
- ČLOVĚK A ZDRAVÍ (POHYBOVÁ VÝCHOVA, ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA NEBO REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA)
- ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE (PRACOVNÍ VÝCHOVA)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny Charakteristikou vzdělávací oblasti, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti pro základní vzdělávání v základní škole speciální a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů v dané vzdělávací oblasti.

Na charakteristiku navazuje Cílové zaměření vzdělávací oblasti. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou koncipovány tak, aby respektovaly výrazné opoždění psychomotorického vývoje žáků a svými konkrétními cíly a vzdělávacím obsahem podporovaly především rozvoj komunikačních a pohybových dovedností zejména v oblasti motoriky, sebeobsluhy, jednoduchých pracovních aktivit a zájmů a rozvíjely tak v co největší možné míře jejich osobnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je upraven tak, aby umožňoval žákům realizovat jejich individuální rozvojový potenciál. Tvoří očekávané výstupy a učivo.

Očekávané výstupy jsou konkrétními výstupy vzdělávání, mají činnostní povahu a jsou zaměřené prakticky. Jsou formulovány tak, aby se k nim žáci co nejvíce přiblížili, ale nelze předem předpokládat, že jich všichni dosáhnou. Proto mají očekávané výstupy podmíněnou formulaci a vyjadřují záměr pedagogického působení.

Očekávané výstupy jsou stanoveny na dobu, kdy žáci končí povinnou školní docházku a kdy by měli dosahovat těchto výstupů v míře odpovídající jejich individuálním možnostem s přímou pomocí pedagoga nebo jiného pedagogického pracovníka.

Učivo je v rozsahu, který odpovídá nízké úrovni psychických funkcí žáků s nejtěžšími formami mentálního postižení. Je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů. U většiny žáků již nelze reálně počítat se zvládnutím trivia. Lze u nich rozvíjet komunikační dovednosti, které jim umožní navázat kontakt s jejich okolím, rozvíjet jejich pohyblivost tak, aby dosáhli co nejvyšší míry pohybové samostatnosti a naučit je základům sebeobsluhy, která jim umožní určitou míru soběstačnosti. Učební pomůcky se přizpůsobují schopnostem a možnostem jednotlivých žáků a jsou pro ně často vytvářeny individuálně „na míru“.

5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A KOMUNIKACE

Vyučovací předměty: Rozumová výchova, Řečová výchova

Charakteristika předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Rozumová výchova a Řečová výchova. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Prostředkem vzdělávání je řeč, různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které vedou k osvojení dovedností, dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší.

Obsah vzdělávacího oboru **Rozumová výchova** je rozdělen na tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimální možné úrovni.

Předmět Rozumová výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Výuka Rozumové výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, mimo školu, např. návštěvou knihovny. Do vyučovacího předmětu Rozumová výchova zařazujeme prvky individuální logopedické péče.

Obsah vzdělávacího oboru **Řečová výchova** zahrnuje tematický okruh:

- Rozvíjení komunikačních dovedností

Ve výuce vzdělávacího oboru Řečová výchova je snaha o rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

Předmět Řečová výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Výuka Řečové výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, mimo školu např. návštěvou knihovny, kina, divadla, vycházkou. Do vyučovacího předmětu Řečová výchova zařazujeme prvky individuální logopedické péče.

Cíle vzdělávací oblasti

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- rozvíjení řečových schopností
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní hůlkového písma

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučování
- učitel vede žáky k zapojení do práce s využitím výpočetní techniky (výukových a zábavných programů)
- žáci by měli chápat základní termíny a symboly
- žáci by měli číst a psát jednotlivá písmena a slova hůlkovým písmem

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k zvládnutí nejběžnějších problémových situací
- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci a toleranci
- žáci by se měli orientovat v časovém režimu dne
- žáci by se měli orientovat v okolním prostředí
- žáci by měli chápat a plnit jednoduché příkazy

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k využívání knih a obrazových materiálů
- učitel vede žáky k naslouchání druhých
- žáci by měli komunikovat s druhými přiměřeně ke svým možnostem
- žáci by měli reagovat na své jméno
- žáci by měli reagovat na jednoduché pokyny, pozdrav, vyjádřit souhlas, nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky rozpoznat nevhodné chování
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- žáci by měli udržovat dobré vztahy s vrstevníky
- žáci by měli znát členy své rodiny
- žáci by se měli zdrženlivě chovat k neznámým osobám

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- učitel vede žáky pro praktický život
- žáci by měli zvládat sebeobsluhu a základy hygieny
- žáci by měli poznávat a používat předměty denní potřeby
- žáci by měli rozlišovat předměty různé velikostí a tvarů, uchopovat je a účelně s nimi manipulovat.

ROZUMOVÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - pojmenovat části svého těla - reagovat na oslovení jménem, znát své jméno - znát členy své blízké rodiny - poznat své spolužáky i učitele - vnímat různé podněty - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, dennímu časovému rozvrhu; vnímat prostor - poznat předměty denní potřeby, seznámení se základními hygienickými a sebeobslužnými činnostmi	- uvědomování si vlastní osoby - ukazování částí obličeje, těla, jejich pojmenování (u zrcadla s vedením ruky) - pohybové hry, obrázkové karty - reakce na vlastní jméno, znalost jména - zdůrazňování jména žáka - reakce na oslovení - členové rodiny, maminka, tatínek, sourozenci - spolužáci a učitelé - poznávání různých předmětů a zvířat na obrázcích, ve skutečnosti - osvojování základních časových vztahů (teď, předtím, potom, dnes, včera, zítra) - prostorová orientace (seznámení s prostředím třídy) - seznámení se školními pomůckami - poznávání různých předmětů na obrázcích, modelech i ve skutečnosti - chování u stolu - sociální čtení – setkávání s běžně používanými symboly	Rozvíjení poznávacích schopností

- vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - řadit obrázky podle zadaných kritérií - koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat předměty - ukázka dějových obrázků - orientovat se na stránce - opakovat slova a krátké říkanky	- sociální počty – seznámení s penězi - vyjádření souhlasu či nesouhlasu, přání, potřeby – gesty, verbálně - snaha o odstraňování projevů sebepoškozování, snaha o zapojení do dění ve třídě, vytváření kladných emočních situací - chápání jednoduchých pokynů a pobídek – dej, sedni si - práce s obrázky - snaha o zaměření pozornosti - snaha o rozvíjení volných vlastností - motivace k soustředěné činnosti: pozorné sledování krátkého vyprávění, poslech hudby, sledování televize, videa - manipulační činnosti - základní časové vztahy – nyní, dnes - orientace v čase – denní doby a základní činnosti v nich - práce s knihou, se sešitem - seznámení s termíny nahoře, dole, vpravo, vlevo - vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost) - říkanky, básničky	Rozvíjení logického myšlení a paměti
--	--	--

- seznámení s písmeny a slovy - uchopit a podržet podaný předmět - uchopit tužku - nakreslit různé druhy čar - seznámení se základními geometrickými tvary	- ukázka písmen, piktogramů - činnosti s obrázky - rozvíjení hrubé i jemné motoriky - cvičení dlaní, prstů - uchopování předmětů - manipulační činnosti s předměty - uvolňovací cvičení ruky, prstů - cvičení jemné motoriky: cvičení paže, lokte, zápěstí - cvičení dlaní a prstů obou rukou, tvoření špetky - čmárání: prstem do písku, do krupice, do rýže - úchop tužky a štětce, pastelkami, tužkou - spontánní malba – prstem, houbou - manipulační činnosti s předměty - obrázky s geometrickými tvary	Rozvíjení grafických schopností
--	--	---

ROZUMOVÁ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - pojmenovat a ukázat části svého těla - znát členy své širší rodiny - poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - řadit obrázky podle zadaných kritérií - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, dennímu časovému rozvrhu; vnímat prostor	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - části těla, obličej a jejich pojmenovávání - ukazování částí těla na své osobě i na ostatních osobách - členové rodiny: maminka, tatínek, sourozenci, babička, dědeček, strýc, teta apod. - vztahy mezi spolužáky, budeme si pomáhat - rozlišení: chlapci – děvčata - znalost jmen některých spolužáků a učitelů - poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, ve skutečnosti a na modelech - psychomotorické hry - práce s obrázky, kartičkami - osvojování základních časových vztahů (teď, předtím, potom, dnes, včera, zítra) - orientace v čase; části dne (ráno, v poledne, večer, v noci, snídane, oběd, večeře) - seznámení s prostředím třídy, orientace ve třídě - seznámení s budovou školy - seznámení se školními pomůckami	Rozvíjení poznávacích schopností

- poznat a používat předměty denní potřeby, nácvik základních hygienických a sebeobslužných činností - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - řadit obrázky podle zadaných kritérií - koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat velikost předmětů, obrázky - seznámení se složením dějových obrázků	- poznávání různých předmětů - nácvik chování u stolu - nácvik sebeobslužných činností - sociální čtení – seznámení s běžně používanými symboly - sociální počty – poznávání peněz - vyjádření souhlasu či nesouhlasu – gesty, verbálně - vyjádření přání, potřeby - odstraňování projevů sebepoškozování, snaha o zapojení do dění ve třídě, vytváření kladných emočních situací - reakce na jednoduché pokyny a pobídky – dej, ukaž, sedni si - třídění obrázků dle zadaných kritérií - zaměření činnosti na určitou činnost - rozvíjení volných vlastností, zejména vytrvalosti - motivace k soustředěné individuální činnosti - pozorné sledování krátkého vyprávění, poslech hudby, pozorné sledování televize, videa - manipulační činnosti, práce s obrázky - základní časové vztahy – nyní, potom, dnes, zítra	Rozvíjení logického myšlení a paměti
--	---	--

- orientovat se na stránce, na řádku - číst vybraná písmena a krátká slova - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text - přiřazovat číslce počtu prvků - uchopit a podržet daný předmět	- orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou dobu - zobecňování (jablka, hrušky = ovoce), konkretizace (ovoce = jablko, hruška), negace - orientace na řádce, na stránce, nácvik pohybu po řádce zleva doprava - rovnání písmen do řádku - poznávání a rozlišování piktogramů - poznávání jednoduchých (tiskacích písmen) - poznávání běžně užívaných symbolů - sociální čtení - pojem písmeno, první písmeno jména - nácvik čtení globální metodou - čtení samohlásek, souhlásek, spojování do slabik, případně krátkých slov - říkanky, básničky - zapamatování a opakování slov - posloupnost čísel, jejich porovnávání, přiřazování číslce - pojem čísla 1 – 5 - číslce 1 – 5 - sčítání a odčítání v oboru do 5 - rozvíjení hrubé i jemné motoriky - cvičení dlaní, prstů - uchopování předmětů	Rozvíjení grafických schopností
---	--	---

- uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen	- manipulační činnosti s předměty - uchopení předmětů do celé ruky, do špetky, do dvou prstů - uvolňovací cvičení ruky, prstů - cvičení jemné motoriky: cvičení paže, lokte, zápěstí - cvičení dlaní a prstů obou rukou, tvoření špetky - čmárání: prstem do písku, do krupice, do rýže - spontánní malba – prstem, houbou, úchop tužky a štětce, voskovkami, pastelkami, fixem, tužkou - horní a dolní oblouk oběma směry - svislé čáry shora dolů - svislé čáry zdola nahoru - odstředivé čáry: sluníčko, dostředivé čáry - vlnovka - šikmé čáry shora dolů - šikmé čáry zdola nahoru - smyčka nahoru, smyčka dolů - písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen - první písmeno jména, ukázaného předmětu	
---	--	--

ROZUMOVÁ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - poznat spolužáky i učitele a podle schopností je oslovovat jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, dennímu časovému rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	- opakování učiva I. stupně - spolužáci, učitelé, správné oslovení, rozlišení: chlapci – děvčata, pán – paní - znalost jmen spolužáků a učitelů - poznávání a pojmenovávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, ve skutečnosti a na modelech - psychomotorické hry - orientace v čase (roční období) - seznámení s prostředím třídy, orientace ve třídě - orientace ve škole, vztahy ve škole - znalost a používání školních pomůcek - poznávání různých předmětů na obrázcích, modelech i ve skutečnosti - chování u stolu - zvládání hygienických návyků a sebeobsluhy - sociální čtení – používání běžně používaných symbolů - sociální počty – porovnání peněžních částek, čtení cen výrobků - vyjádření souhlasu či nesouhlasu – gesty, verbálně - sdělení přání, potřeby	Rozvíjení poznávacích schopností

- řadit obrázky podle zadaných kritérií - rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků - zvládnout složení dějových obrázků - orientovat se na stránce, na řádku - číst vybraná slova písmena a krátká slova - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle	- odstranění projevů sebepoškozování, zapojení do dění ve třídě, vytváření kladných emočních situací - reakce na pokyny a pobídky – dej, ukaž, sedni si, umyj si ruce, - řadit obrázky podle zadaných kritérií - manipulační činnosti, práce s obrázky - chápání asociací, zobecňování, konkretizace - vytváření abstrakce – barva, počet, negace - příčinné souvislosti - základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra - orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu, roční období - orientace na řádce, na stránce, nácvik pohybu po řádce zleva doprava - rovnání písmen do řádku - nácvik čtení globální metodou - sociální čtení - piktogramy - čtení samohlásek, souhlásek, spojování do slabik, případně krátkých slov - čtení samohlásek, souhlásek, spojování do slabik, případně do krátkých slov - opakovat slova a krátké říkanky - pozorné sledování vyprávění, poslech	Rozvíjení logického myšlení a paměti
---	---	--

obrázku - přiřazovat číslice počtu prvků - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen	hudby, pozorné sledování televize, videa - reprodukce slyšeného a viděného - povídání nad obrázky - posloupnost čísel, jejich porovnávání, přiřazování číslic - pojem čísla 1 – 10 - číslice 1 – 10 - sčítání a odčítání v oboru do 10 - číselná řada do 10 - rozklad čísel za pomoci znázornění - uvolňovací cvičení ruky, prstů - manipulační činnosti s předměty - spontánní malba – prstem, houbou, úchop tužky a štětce, voskovkami, pastelkami, fixem, tužkou - horní a dolní oblouk oběma směry - svislé čáry shora dolů - svislé čáry zdola nahoru - odstředivé čáry: sluníčko, dostředivé čáry - vlnovka - šikmé čáry shora dolů - šikmé čáry zdola nahoru - smyčka nahoru, smyčka dolů - písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen - první písmeno jména, slova - tvarové prvky písmen tiskací abecedy	Rozvíjení grafických schopností
---	--	---

- napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic - poznat základní geometrické tvary	- hůlkové písmo - psaní tiskacích písmen (vlastní jméno) - pokus o psaní číslic - psaní číslic podle diktátu - práce s modely základních geometrických tvarů - spojování shodných tvarů	
--	---	--

ŘEČOVÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků - umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	- sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciacce, napodobování hlasů a zvuků - snaha o naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám - dechová a fonační cvičení - relaxační dechová cvičení - nácvik správného dýchání: nádech nosem a výdech ústy - nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu - cviky rtů a jazyka - foukání, sfukování pírků, papírku - oromotorika, cvičení mluvidel - systém alternativní a augmentativní komunikace - výslovnost vlastního jména - snažit se o správnou artikulaci - nácvik jmen spolužáků, pedagogů - komunikace ve třídě - snažit se o správnou artikulaci - nácvik pozdravu - systém alternativní a augmentativní komunikace - rytmická cvičení	Rozvíjení komunikačních dovedností

- sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	- námětové hry - oromotorika, cvičení mluvidel - systém alternativní a augmentativní komunikace - rytmická cvičení	
---	---	--

ŘEČOVÁ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas či nesouhlas verbálně nebo gesty - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků - umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciací, napodobování hlasů a zvuků - snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám - dechová a fonační cvičení - nácvik správného dýchání: nádech nosem a výdech ústy - relaxační dechová cvičení - nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu - oromotorika, cvičení mluvidel - systém alternativní a augmentativní komunikace - nácvik modelových situací - procvičování modelových situací - výslovnost vlastního jména - snažit se o správnou artikulaci - gymnastika mluvidel - znalost jmen spolužáků, pedagogů - komunikace ve třídě - používání piktogramů - snažit se o správnou artikulaci - nácvik pozdravu - systém alternativní a augmentativní	Rozvíjení komunikačních dovedností

- sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem - snažit se o správný mluvní a slovní projev - využívat komunikační počítačové hry	komunikace - rytmická cvičení - námětové hry - prstová abeceda - používání piktogramů - oromotorika, cvičení mluvidel - systém alternativní a augmentativní komunikace - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku - reprodukce hlasu zvířat (CD) - řeč, zvukové prostředky řeči (tempo, melodie) - vyvození hlásek s pomocí říkanky a obrázku - nácvik vhodné komunikace se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, vyjadřování se celými větami - ovládání síly hlasu - napodobování hlasu zvířat - napodobování zvuků - nácvik hlásek a slov - počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace	
--	---	--

ŘEČOVÁ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně nebo gesty - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků	- opakování učiva I. stupně - sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciacce, napodobování hlasů a zvuků - soustředěné naslouchání a porozumění slovům a větám - dechová a fonační cvičení - nácvik správného dýchání: nádech nosem a výdech ústy - nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu - systém alternativní a augmentativní komunikace - procvičování modelových situací - stavba věty, tvoření vět - otázky a odpovědi, vyprávění podle otázek - vyprávění podle obrázků - kultura mluveného projevu, konverzační cvičení - vyprávění podle obrázků - kultura mluveného projevu, konverzační cvičení - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku - výslovnost vlastního jména - gymnastika mluvidel - znalost jmen spolužáků, pedagogů - komunikace ve třídě	Rozvíjení komunikačních dovedností

- umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty - sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	- rodina - umět vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, vyjadřovat se celými větami - snažit se o správnou artikulaci - procvičování pozdravu, poděkování - systém alternativní a augmentativní komunikace - rytmická cvičení - námětové hry - rozvíjení slovní zásoby - stavba věty, tvoření vět - prstová abeceda - používání piktogramů - oromotorika, cvičení mluvidel - systém alternativní a augmentativní komunikace - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku - řeč, zvukové prostředky řeči (tempo, melodie) - vyvození hlásek s pomocí říkanky a obrázku - procvičování vhodné komunikace se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, vyjadřování se celými větami - dramatizace - mít přiměřenou slovní zásobu - obohacování slovní zásoby a nácvik nových slov	
--	--	--

- využívat komunikační počítačové hry	- počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace	
---------------------------------------	---	--

5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předměty: Smyslová výchova

Charakteristika předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se realizuje vzdělávacím oborem Smyslová výchova. Pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí a utvářet si k němu citový vztah. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči, rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů.

Obsah vzdělávacího oboru Smyslová výchova je rozdělen na tématické okruhy:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. Ve Smyslové výchově si žáci osvojují vhodné chování a jednání, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci, tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat, rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání.

Předmět Smyslová výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Výuka smyslové výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, mimo školu, např. vycházky, cvičení v přírodě.

Cíle vzdělávací oblasti

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientace v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuků
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučování
- učitel vede žáky k zapojení do práce s využitím výpočetní techniky (výukových a zábavných programů)
- žáci by měli rozlišovat tvary a barvy předmětů
- žáci by měli třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty
- žáci by měli rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků
- žáci by měli poznat známé předměty podle hmatu
- žáci by měli rozeznat roční období podle základních znaků
- žáci by měli rozlišovat vpravo – vlevo, nahoře – dole, před – za, vedle

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci a toleranci
- učitel vede žáky k zvládání nejběžnějších problémových situací
- žáci by měli rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu
- žáci by měli chápat a plnit jednoduché příkazy a pokyny
- žáci by měli rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků
- žáci by se měli orientovat ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí
- žáci by měli poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k naslouchání druhých
- žáci by měli být schopni vyjádřit své pocity na základě vjemů
- žáci by měli reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas, nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky rozpoznat nevhodné chování
- žáci by měli znát členy své rodiny
- žáci by měli znát svůj věk, adresu bydliště
- žáci by měli podle hlasu rozeznat osoby ze svého nejbližšího okolí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování hygieny práce
- žáci by měli zvládat sebeobsluhu
- žáci by měli být schopni uchopit předměty a manipulovat s nimi
- žáci by měli třídit a skládat předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti
- žáci by měli poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů, jejich fyzikální vlastnosti (tvrdost, teplotu)
- žáci by měli řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu
- žáci by měli rozlišit jednotlivé chutě, vůně a pachy

SMYSLOVÁ VÝCHOVA **1. – 3. ročník**

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl:		
- uchopit a manipulovat s předměty	- cvičení zaměřená na koordinaci pohybů, ruky a oka - nácvik úchopu předmětů různé velikosti - vnímání prostoru oběma očima	Rozvíjení zrakového vnímání
- rozlišovat tvary a barvy předmětů	- třídění předmětů podle tvaru a barvy	
- poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	- třídění velkých, výrazně odlišných předmětů - třídění malých, výrazně odlišných předmětů	
- třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	- stavění kostek podle předlohy	
- poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	- sebepozorování v zrcadle, identifikace s fotografií	
- rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	- třídění obrázku podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech - výukové programy na PC	
- napodobit předvedené pohyby	- pohybové hry - ranní chvílky při hudbě	
- reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	- nácvik modelových situací	Rozvíjení sluchového vnímání

- rozlišovat vpravo – vlevo - rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle - řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků - rozlišit jednotlivé chutě - poznat předměty čichem podle vůně - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	- seznámení s termíny vpravo – vlevo - seznámení s termíny nahoře – dole, před – za, vedle - umísťování předmětů podle pokynů - plnění jednoduchých příkazů: dej míč na stůl, polož panenku do kočárku - nácvik směrové orientace na ploše - vnímání přírody v ročních obdobích a jejích základních znaků - rozvoj chuťové percepce: správné kousání a polykání potravy - vnímání chutí ovoce, potravin, nápojů - vnímání jednotlivých chuťových vlastností: sladký, hořký, slaný, kyselý, dobrý, nedobrý - cvičení sání, sání brčkem, lízání medu, lízátko - rozvoj čichové percepce, dýchání - vnímání vůně, specifické vůně potravin; zápach, nelibé pachy - vnímání vůně při stravování	Rozvíjení čichového a chuťového vnímání
---	---	---

SMYSLOVÁ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - uchopit a manipulovat s předměty - rozlišovat tvary a barvy předmětů - poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky - rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - cvičení zaměřená na koordinaci pohybů, ruky a oka - nácvik úchopu předmětů různé velikosti - vnímání prostoru oběma očima - vnímání prostoru jedním okem - třídění předmětů podle tvaru a barvy - manipulační činnosti - didaktické pomůcky - třídění velkých, výrazně odlišných předmětů - třídění malých, výrazně odlišných předmětů - skládání puzzle - didaktické pomůcky - stavění kostek podle předlohy - didaktické pomůcky - práce s obrázky - sebezpozorování v zrcadle, identifikace s fotografií - fotografie svých příbuzných, spolužáků - třídění obrázku podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na	Rozvíjení zrakového vnímání

- napodobit předvedené pohyby - reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	skutečných předmětech - seznámení s piktogramy - pohybové hry - ranní chvilky při hudbě - pantomima - nácvik modelových situací - reakce na vlastní jméno - nácvik sluchového vnímání pomocí zvuků - rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity - sluchová cvičení s využitím zraku - sluchová cvičení bez využití zraku - poznávání učitelů a spolužáků podle hlasu - sluchové hry (Kukačko, zakukej) - rozlišování zvuků v přírodě (hlasy zvířat, zpěv ptáků apod.) - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - vycházky - využití CD přehrávače - výukové programy na PC - rozlišování zvuků na ulici (auto, vlak, sanitka, hasiči) - rozlišování původu, směru, délky a intenzity zvuku (tichý – hlasitý, zblízka – zdaleka, krátký – dlouhý)	Rozvíjení sluchového vnímání
---	--	--

- zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů - třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru - poznat známé předměty podle hmatu - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu) - vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo – vlevo - rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle - řadit, skládat a umístit předměty na určené	- nácvik sebeobslužných dovedností - rozvíjení hmatové percepce - úchopy různých předmětů - manipulace s předměty - poznávání předmětů hmatem s využitím a bez využití zraku - manipulace s předměty - úchopy předmětů různých tvarů, velikosti a z různých materiálů - třídění předmětů podle tvaru a velikosti - rozvíjení hmatové percepce - úchopy různých předmětů - rozvíjení hmatové percepce - dotyková terapie - stimulace konečky prstů, masáže prstů a dlaně - pohybové hry - nácvik směrové orientace ve známém prostoru - orientace ve třídě: okno, dveře, lavice - orientace ve škole: šatna, chodba, třída, WC - nácvik rozlišování vpravo - vlevo - nácvik rozlišování nahoře – dole, před – za, vedle	Rozvíjení hmatového vnímání
		Prostorová a směrová orientace

místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků - rozlišit jednotlivé chutě - poznat předměty čichem podle vůně - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	- umisťování předmětů podle pokynů - plnění jednoduchých příkazů: dej míč na stůl, pod stůl, polož panenku na židli, do kočárku - nácvik směrové orientace v řadě, na ploše, v prostoru - nácvik řazení předmětů podle směrové orientace - vnímání přírody v ročních obdobích a jejích základních znaků - určování ročních období podle základních znaků v přírodě - rozvoj chuťové percepce: správné stravovací návyky - rozlišování chutí vybraných druhů ovoce, zeleniny, základních potravin, nápojů - rozlišování jednotlivých chuťových vlastností: sladký, hořký, slaný, kyselý, dobrý, nedobrý - cvičení sání, sání brčkem, lízání medu, lízátko - rozvoj čichové percepce, dýchání - nácvik poznání podle čichu, vůně, specifické vůně potravin; zápach, nelibé pachy - vnímání vůně při stravování - rozlišování vůně, zápachu	Rozvíjení čichového a chuťového vnímání
---	---	---

SMYSLOVÁ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - uchopit a manipulovat s předměty - rozlišovat tvary a barvy předmětů - poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	- opakování učiva I. stupně - cvičení zaměřená na koordinaci pohybů, ruky a oka - nácvik úchopu předmětů různé velikosti - synchronizace manuálních činností - vnímání prostoru oběma očima - vnímání prostoru jedním okem - správná reakce na pokyn učitele - třídění předmětů podle tvaru a barvy - manipulační činnosti - didaktické pomůcky - práce se stavebnicí - třídění velkých, výrazně odlišných předmětů - třídění malých, výrazně odlišných předmětů - skládání puzzle - didaktické pomůcky - obrázkové karty - didaktické hry - stavění kostek podle předlohy - didaktické pomůcky - třídění obrázku podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech - sebezpozorování v zrcadle, identifikace	Rozvíjení zrakového vnímání

- rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu - napodobit předvedené pohyby - reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat	- s fotografií - fotografie svých příbuzných, spolužáků - poznávání známých osob ve skutečnosti i na obrázcích (fotografie) - třídění obrázku podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech - seznámení s piktogramy - pohybové hry - ranní chvilky při hudbě - pantomima - správná reakce na pokyn učitele - nácvik modelových situací - reakce na vlastní jméno - reakce na oslovení - reakce na zavolání - nácvik sluchového vnímání pomocí zvuků - rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity - sluchová cvičení s využitím zraku - sluchová cvičení bez využití zraku - cvičení sluchové paměti - poznávání učitelů a spolužáků podle hlasu - sluchové hry (Kukačko, zakukej) - cvičení sluchové paměti - rozlišování zvuků v přírodě (hlasy zvířat,	Rozvíjení sluchového vnímání
---	--	--

podle zvukové nahrávky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků - zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů - třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru - poznat známé předměty podle hmatu - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu)	zpěv ptáků apod.) - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - vycházky - cvičení v přírodě - využití CD přehrávače - výukové programy na PC - rozlišování zvuků na ulici (auto, vlak, sanitka, hasiči) - rozlišování a určování původu, směru, délky a intenzity zvuku (tichý – hlasitý, zblízka – zdaleka, krátký – dlouhý) - sluchově motorická cvičení - sebeobslužné dovednosti - upevňování stravovacích návyků - dodržování hygienických návyků - rozvíjení hmatové percepce - úchopy různých předmětů - manipulace s předměty - vnímání rozdílů ve velikosti a tvaru předmětů - poznávání předmětů hmatem s využitím a bez využití zraku - manipulace s předměty - úchopy předmětů různých tvarů, velikosti a z různých materiálů - třídění předmětů podle tvaru a velikosti	Rozvíjení hmatového vnímání
---	---	---

- vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo – vlevo - rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle - řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků	- rozlišování fyzikálních vlastností předmětů - rozlišování vlastností předmětů: teplé – studené, měkké – tvrdé, suché – mokré - pohybové hry - směrová orientace ve známém prostoru - orientace ve třídě: okno, dveře, stolek, lavice - orientace ve škole: šatna, chodba, třída, WC - rozlišování vpravo – vlevo - vpravo – vlevo, pravá a levá ruka - rozlišování nahoře – dole, před – za, vedle - na – ve – do: na stole, do stolu, ve stole, na skříni - nad – pod: na začátku, na konci, pod stolem - umísťování předmětů podle pokynů - směrová orientace, řazení předmětů zleva doprava - plnění jednoduchých příkazů: dej míč na stůl, pod stůl, polož panenku na židli, do kočárku - směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru - řazení předmětů podle směrové orientace - vnímání přírody v ročních obdobích a jejích základních znaků - určování ročních období podle základních znaků v přírodě, na obrázcích	Prostorová a směrová orientace
---	---	--

- rozlišit jednotlivé chutě - poznat předměty čichem podle vůně - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	- rozvoj chuťové percepce: správné kousání a polykání potravy - rozlišování chutí ovoce, potravin, nápojů - rozlišování a určování jednotlivých chuťových vlastností: sladký, hořký, slaný, kyselý, dobrý, nedobrý - cvičení sání, sání brčkem, lízání medu, lízátko - rozvoj čichové percepce, dýchání - poznání podle čichu, vůně, specifické vůně potravin; zápach, nelibé pachy - vnímání vůně při stravování - rozlišování vůně, zápachu	Rozvíjení čichového a chuťového vnímání
--	--	---

5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Vyučovací předměty: Hudební výchova, Výtvarná výchova

Charakteristika předmětů

Vzdělávací oblast Umění a kultura se realizuje ve vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova. Umožňuje přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou značně obohatit jejich život. Vzdělávací oblast Umění a kultura přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich chování, posiluje jejich sebevědomí, rozvíjí estetické citění tím, že dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a zprostředkovávání zážitků prostřednictvím vlastní tvorby.

Předmět Hudební výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1

V tomto předmětu je využita jedna disponibilní hodina týdně.

Výuka Hudební výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, mimo školu např. návštěvou knihovny, divadla, kina.

Předmět Výtvarná výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka Výtvarné výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, mimo školu např. návštěvou knihovny, výstav, vycházek do přírody.

Cíle vzdělávací oblasti

- napodobování a rozlišování různých nehudebních a hudebních zvuků
- rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládání hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- soustředění na poslech krátkých skladeb
- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučování
- učitel vede žáky k zapojení do práce s využitím výpočetní techniky (výukových a zábavných programů)
- žáci by měli zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii
- žáci by měli zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje
- žáci by měli zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu
- žáci by měli soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby
- žáci by měli zvládat dovednost pro vlastní tvorbu

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k zvládnutí nejběžnějších problémových situací
- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci a toleranci
- žáci by měli používat na elementární úrovni prostředky postupy

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k využívání knih a obrazových materiálů
- učitel vede žáky k naslouchání druhých
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- žáci by měli reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas, nesouhlas
- žáci by měli vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity
- žáci by měli uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel doprovází žáky hrou na hudební nástroj
- žáci by měli udržovat dobré vztahy s vrstevníky
- žáci by se měli snažit zapojovat do kolektivních prací

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- učitel vede žáky pro praktický život
- žáci by měli zvládat sebeobsluhu a základy hygieny
- žáci by měli zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu
- žáci by měli rozlišovat zvuky hudebních nástrojů
- žáci by měli zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu
- žáci by měli vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary
- žáci by měli uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii - rozlišovat zvuky hudebních nástrojů - zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje - doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje - zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	- dechová cvičení - ranní hudební chvilka - zřetelná výslovnost slov - fonační, intonační a melodická cvičení - hra na jednoduché nástroje (bubínek, triangel, hůlky) - poslech zvuků hudebních nástrojů - gymnastika mluvidel - nácvik správné výslovnosti krátkých textů - vnímání rytmu - nácvik jednoduchých písní a říkadel - hra na tělo - vnímání rytmu - rytmizace říkadel - seznámení s Orffovým instrumentárem - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pohyb podle rytmického doprovodu - rytmická cvičení - poslech – říkadla - lidové písně - vnímání relaxační hudby	Vokální a instrumentální činnost Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

[illegible]

- zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pohyb podle rytmického doprovodu (chůze, pohyb v různém tempu), jednoduché tanečky a rytmická cvičení - pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pohyb, klus v různém tempu – zrychlování, zpomalování, poskoky) - spojení tělesných cvičení s hudebním doprovodem - poslech – říkadla - lidové písně - jednoduché krátké skladby určené dětem - seznámení s relaxační hudbou	Poslechové činnosti
--	---	-----------------------------------

HUDEBNÍ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

[illegible]

- zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	- rytmizace říkadel - hra na dostupné předměty (vařečky, misky, pokličky) - hra na tělo (tleskání, dupání) - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - jednoduché tanečky a rytmická cvičení - pochod podle hudby - pohybové vyjádření hudby - pohybové hry, hry s říkadly a dětskými popěvky - pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pohyb, klus v různém tempu – zrychlování, zpomalování, poskoky) - spojení tělesných cvičení s hudebním doprovodem - poslech – říkadla - lidové písně - jednoduché krátké skladby určené dětem - relaxační hudba	Poslechové činnosti
--	--	-----------------------------------

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary - vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	- základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru - prostorová tvorba a modelování (papír, hlína,) - seznámení s modelovací hmotou - mačkání materiálu v dlaních - uplatnění vlastního těla - manipulace s objekty - motorická cvičení - didaktické pomůcky - seznámení se základními barvami - práce s různými barvami - malba na různorodý materiál - kresba různými nástroji - hra s prstovými barvami - hra s temperovou barvou - práce s plastickými materiály - sebepoznávání - pokus o vyjádření vlastních vjemů, zkušeností vybranými prostředky a postupy - tématická malba, kresba - pokus o vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí	Výtvarné osvojování skutečnosti Grafomotorika Kresba Malba Prostorové a dekorativní práce

	- muzikomalba – hra s barvou na velkém formátu papíru při hudbě - hra s prstovými barvami – roztírání dlaní, otisk ruky, prstů - hra s temperovou barvou – roztírání houbou - práce s různými plastickými materiály - využití různorodých materiálů - kresba různými nástroji - využití DVD přehrávače - vycházky - koláž – použití prvků z papíru - procvičování pravidelného střídání jednobarevných prvků	
--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru - prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, hlína, modelovací hmoty) - hnětení modelovací hmoty - trhání modelovací hmoty na malé kousky a rovnání na plochu - tvarování kuliček v dlaních - uplatnění vlastního těla - manipulace s objekty - motorická cvičení - didaktické pomůcky - koordinace pohybu - rozlišování základních barev - práce s různými barvami - malba na různorodý materiál - prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, hlína) - využití různorodých tradičních i netradičních materiálů - vykrajování „cukroví“ z placky rozválené válečkem - tvoření válečků z modelovací hmoty (prstýnky, kroužky) - hra s prstovými barvami – roztírání dlaní, otisk ruky, prstů	Výtvarné osvojování skutečnosti Grafomotorika Kresba Malba Prostorové a dekorativní práce

- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	- hra s temperovou barvou - práce s různými plastickými materiály - kresba různými nástroji - vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, vybranými prostředky a postupy - tématická malba, kresba - sebepoznání - snaha o vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí - muzikomalba – hra s barvou na velkém formátu papíru při hudbě - hra s prstovými barvami - hra s temperovou barvou – roztírání houbou, štětcem - práce s plastickými materiály (keramická hlína ...) - využití různorodých a netradičních materiálů - kresba různými nástroji; malba na různorodý materiál - pohádka (poslech a ztvárnění) - využití CD a DVD přehrávače - vycházky - návštěva Městské knihovny - netradiční výtvarné techniky - koláž – použití prvků z textilu či papíru - procvičování pravidelného střídání prvků jedno a vícebarevných	
---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	- opakování učiva I. stupně - základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru - prostorová tvorba a modelování (papír, textilie, stavebnice, hlína, modelovací hmoty) - hnětení modelovací hmoty jednou a oběma rukama - trhání modelovací hmoty na malé kousky a rovnání na plochu - tvarování kuliček různých velikostí v dlaních - uplatnění vlastního těla - manipulace s objekty - didaktické pomůcky - koordinace pohybu - rozlišování základních barev a jejich odstínů - práce s různými barvami - malba na různorodý materiál - prostorová tvorba a modelování (papír, textilie, stavebnice, hlína, modelovací hmoty) - využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací - kresba různými nástroji - vykrajování „cukroví“ z placky rozválené	Výtvarné osvojování skutečnosti Grafomotorika Kresba Malba Prostorové a dekorativní práce

- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	válečkem - tvoření válečků z modelovací hmoty (hadi, prstýnky, kroužky) - hra s prstovými barvami – roztírání dlaní, otisk ruky, prstů - hra s temperovou barvou – roztírání houbou, štětcem - práce s různými plastickými materiály (keramická hlína ...) vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, pocitů a emocí vybranými prostředky a postupy - tématická malba, kresba vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí - muzikomalba – hra s barvou na velkém formátu papíru při hudbě - hra s prstovými barvami – roztírání dlaní, otisk ruky, prstů - hra s temperovou barvou – roztírání houbou, štětcem - práce s různými plastickými materiály (keramická hlína ...) - využití různorodých a netradičních materiálů a jejich kombinací - kresba různými nástroji; malba na různorodý materiál - pohádka (poslech a ztvárnění) - využití CD a DVD přehrávače - výukové programy na PC	
---	---	--

	- vycházky - výstavy - návštěva Městské knihovny - netradiční výtvarné techniky - koláž – použití prvků z textilu či papíru a dokreslování - procvičování pravidelného střídání prvků jedno a vícebarevných	
--	---	--

5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vyučovací předmět: Pohybová výchova

Charakteristika předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova. Umožňuje žákům rozvíjení zdravotních předpokladů pohybových možností.

Vzdělávací obor Pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury.

Vzdělávací obor Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost.

Rehabilitační tělesná výchova se zařazuje jako alternativní forma zdravotní tělesné výchovy pro žáky s nejtěžšími formami mentálního postižení, u nichž je snížena schopnost spontánního pohybu. Výuka je zařazena po konzultaci a pod supervizi odborného lékaře a může ji provádět pracovník se speciální kvalifikací (fyzioterapeut, speciální pedagog se somatopedickou kvalifikací s rehabilitačním zaměřením).

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky základním poznatkům, které mohou využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Prostředkem vzdělávání je vhodná motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají.

Ve vyučovacím předmětu Pohybová výchova jsou integrovány prvky vyučovacího předmětu Zdravotní tělesná výchova. Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova nemůže být na naší škole realizován z důvodu nedostatečnosti kompetencí pracovníků školy k výuce těchto předmětů.

Předmět Pohybová výchova je vyučována s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

Výuka Pohybové výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny s využitím různého prostředí (cvičební sál, sportovní areál, hřiště, příroda).

Cíle vzdělávací oblasti

- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonávání únavy, fyzickému i psychickému uvolnění
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- odstraňování mimovolních pohybů a stimulaci jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučování
- žáci by měli získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám
- žáci by měli zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- žáci by měli reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti
- žáci by měli získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám
- žáci by měli zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k zvládnutí nejběžnějších problémových situací
- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci a toleranci
- učitel vede žáky k chování fair play
- žáci by se měli orientovat v okolním prostředí
- žáci by měli chápat a plnit jednoduché příkazy
- žáci by se měli snažit o samostatný pohyb
- žáci by měli zvládnout uvolnění a zklidnění organismu

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k naslouchání druhých
- žáci by měli komunikovat s druhými přiměřeně ke svým možnostem
- žáci by měli zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost
- žáci by měli reagovat na své jméno
- žáci by měli reagovat na jednoduché pokyny a povely k dané pohybové činnosti

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky rozpoznat nevhodné chování
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- žáci by měli udržovat dobré vztahy s vrstevníky
- žáci by se měli snažit zapojovat do kolektivních her a cvičení

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- učitel vede žáky ke správnému používání sportovních pomůcek a nářadí
- žáci by měli zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost
- žáci by měli rozvíjet motoriku a koordinaci poloh
- žáci by měli mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- žáci by měli rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh
- žáci by měli zvládat jednoduchá speciální cvičení
- zaujímat správné základní cvičební polohy
- žáci by měli uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách

POHYBOVÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	- pohybové hry a cvičení - průpravné hry - mytí rukou - používání mýdla, ručníku - používání kapesníku - motivace k činnosti - převlékání - obouvání - reakce na oslovení - vnímání povelů učitele - vnímání pocitů při cvičení - pohybový režim; pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifitě postižení; pohybové hry - zásady správného držení těla - uvolňování končetin, cviky na podložce, přetáčení trupu - ležení a otáčení se na vhodné podložce (na žíněnce) - polohování s oporou - zvedání hlavy s výdrží - otáčení hlavy - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení

- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	- uvolňování horních končetin metodou masáže a hlazením - úchop a manipulace s předměty, pohyb s kinetickými a ozvučenými hračkami - stimulace pohybu v prostoru - nácvik sezení na židli, samostatného stoje, správného držení těla - procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, zápěstí pomocí uvolňovacích cviků - odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti - lezení a plazení daným směrem - nácvik vertikalizace, případně s využitím kompenzačních pomůcek - chůze za ruku, kolem nábytku, s jeho oporou, nácvik samostatných kroků - chůze po schodech a ze schodů s vedením za obě ruce - rozvoj cíleného pohybu rukou, prstů, - procvičování koordinace pohybů, běh na krátké vzdálenosti, střídání s chůzí, poskoky, skoky snožmo - kopání do míče, kutálení, hod na cíl, chytání míče - vnímání pocitů při cvičení - činnost zaměřená na uvolnění a zklidnění organismu - relaxační cvičení - relaxační kuličkový bazén - dechová cvičení	
--	--	--

POHYBOVÁ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - pohybové hry a cvičení - motivační a napodobivé hry - pohybová cvičení s využitím tradičního náčiní - průpravné hry - mytí rukou - používání kapesníku - motivace k činnosti - převlékání - obouvání - skládání věcí - reakce na oslovení - porozumění povelům učitele - komunikace s učitelem - základní manipulace s míčem a drobným náčiním - plavání – adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě; plavání za pomoci různých plaveckých pomůcek - turistika – pobyt v přírodě – vycházky - zásady správného držení těla - uvolňování končetin - otáčení se na vhodné podložce (na žíněnce) - polohování s oporou	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení

	- zvedání hlavy s výdrží - otáčení hlavy - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin - úchop a manipulace s předměty, pohyb s kinetickými a ozvučenými hračkami - stimulace pohybu v prostoru a změny polohy - procvičování sezení na židli, samostatného stoje, správného držení těla - procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, zápěstí pomocí uvolňovacích cviků - odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti - lezení a plazení daným směrem, volně v prostoru - nácvik vertikalizace, případně s využitím kompenzačních pomůcek - nácvik samostatné chůze - nácvik chůze po nakloněné rovině - chůze po schodech a ze schodů s vedením za obě ruce - rozvoj cíleného pohybu rukou, prstů, úchop, nácvik různých druhů úchopu - tvoření špetky, přebírání, trhání, úchop drobných předmětů - manipulace s předměty, vkládání, navlékání, stavebnice, kostky, míčky - práce s modelovacími hmotami - procvičování koordinace pohybů, běh na krátké vzdálenosti, střídání s chůzí, poskoky, skoky snožmo, stoj na jedné noze,	
--	---	--

- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	- chůze po čáře - kopání do míče, kutálení, hod na cíl, hod horním obloukem, chytání míče - kolektivní činnosti - uvolňování - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení - činnost zaměřená na uvolnění a zklidnění organismu - relaxační cvičení - relaxační kuličkový bazén - prvky jógových cvičení	
--	---	--

POHYBOVÁ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	- opakování učiva I. stupně - pohybové hry a cvičení - motivační a napodobivé hry - pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní - průpravné hry - hygienické návyky - motivace k činnosti - převlékání - obouvání - skládání věcí - udržování pořádku v osobních věcech - reakce na oslovení - plnění povelů učitele - komunikace s učitelem a spolužáky - základní manipulace s míčem a drobným náčiním - plavání –, hry ve vodě; plavání za pomoci různých plaveckých pomůcek; základní plavecké dovednosti - turistika – pobyt v přírodě – vycházky, pohyb v terénu - uvolňování končetin, cviky na podložce - ležení a otáčení se na vhodné podložce - polohování s oporou	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení

	- zvedání hlavy s výdrží - otáčení hlavy - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin - uvolňování horních končetin - stimulace pohybu v prostoru a změny polohy - sezení na židli, samostatný stoj, správné držení těla - procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, zápěstí pomocí uvolňovacích cviků - odstranění mimovolních pohybů koncentrací pozornosti - lezení a plazení daným směrem, volně v prostoru, mezi překážkami - vertikalizace, případně s využitím kompenzačních pomůcek - chůze i po nakloněné rovině - chůze po schodech a ze schodů - rozvoj cíleného pohybu rukou, prstů, úchop - tvoření špetky, přebírání, trhání, úchop drobných předmětů - manipulace s předměty, vkládání, navlékání, stavebnice, puzzle, kostky, mozaiky, míčky - práce s modelovacími hmotami - procvičování koordinace pohybů, běh na krátké vzdálenosti, střídání s chůzí, poskoky, skoky snožmo, stoj na jedné noze, chůze po čáře, po lavičce, se skoky - kopání do míče, kutálení, hod na cíl, hod horním obloukem, chytání míče	
--	---	--

- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	- kolektivní hry - uvolňování končetin, cviky na podložce, přetáčení trupu - vnímání pocitů při cvičení - dechová cvičení - činnost zaměřená na uvolnění a zklidnění organismu - relaxační cvičení - relaxační kuličkový bazén - prvky jógových cvičení	
--	---	--

5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vyučovací předměty: Pracovní výchova

Charakteristika předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se realizuje ve vzdělávacím oboru Pracovní výchova. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností.

Obsah vzdělávacího oboru Pracovní výchova je rozdělen na tematické okruhy:

- sebeobsluha
- práce s drobným materiálem
- práce montážní a demontážní
- pěstitelské práce
- práce v domácnosti

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a na schopnostech jednotlivých žáků.

Předmět Pracovní výchova je vyučován s touto týdenní časovou dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Počet hodin	2	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+2	2+2

Výuka Pracovní výchovy se realizuje formou klasické vyučovací hodiny v kmenových třídách, v dalších prostorách školy (dílna, keramická dílna, dílna šití, školní pozemek, kuchyňka) a v přírodě.

Ve 3. – 8. ročníku je využita jedna disponibilní hodina týdně a v 9. – 10. ročníku jsou využity dvě disponibilní hodiny týdně.

Cíle vzdělávací oblasti

- získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci
- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučování
- žáci by měli zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- žáci by měli zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci
- žáci by měli dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k zvládnutí nejběžnějších problémových situací
- učitel vede žáky k vzájemné spolupráci a toleranci
- žáci by měli chápat a plnit jednoduché příkazy
- žáci by měli dodržovat klid a čistotu při práci
- žáci by měli udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí
- žáci by měli zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k naslouchání k druhým
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- žáci by měli komunikovat s druhými přiměřeně ke svým možnostem
- žáci by měli reagovat na jednotlivé pokyny, vyjádřit souhlas, nesouhlas
- žáci by měli pracovat podle slovního návodu
- žáci by měli zvládat jednoduchou přípravu na pracovní činnost

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky rozpoznat nevhodné chování
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- žáci by měli udržovat dobré vztahy s vrstevníky

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky pro praktický život
- žáci by měli zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- žáci by měli dodržovat klid a čistotu při stravování
- žáci by měli udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí
- žáci by měli zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- žáci by měli provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- žáci by měli provádět drobné domácí práce

PRACOVNÍ VÝCHOVA 1. – 3. ročník[illegible]

- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu - udržovat pracovní místo v čistotě - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	(přesýpání, překládání) - sbírání listů, nácvik nalepování listů - trhání modelovací hmoty na malé kousky - práce s různými plastickými materiály - vybírání kamínků z písku - tvarování kuliček různých velikostí v dlaních - nácvik rozvalování placky válečkem - práce s pískem na pískovišti: stavění bábovek, cest, přemísťování písku - překládání papíru - trhání papíru na proužky - rolování papíru - překládání - stehy na cvičné desce - lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik, zpracování vybraných materiálů - zdobení stromečku - vnímání a pochopení pokynů při práci - slovní vedení žáků při práci - pokus o zametání - zasouvání židlí - jednoduché čištění pracovních pomůcek - kostky - různé typy stavebnic plošných, prostorových - skládání stavebnic (plastikové a dřevěné)	Práce montážní a demontážní
--	--	---

[illegible]

- připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci	- chápání pokynů učitele - pokus o přípravu svačiny - používání nádobí - nácvik přípravy studených - reakce na pokyny učitele - zásady hygieny - bezpečné používání pomůcek a domácích spotřebičů	
--	---	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA 4. – 6. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání) - dodržovat klid a čistotu při stravování - umět používat příbor - udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	- opakování učiva 1. – 3. ročníku - správné používání WC - umývání rukou a obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebenu - česání vlasů - otevírání a zavírání dveří - svlékání a oblékání prádla a oděvů - odkládání oděvu na věšák a obuvi na určené místo - nácvik obouvání a přezouvání - pokus o vázání tkaniček - rozepínání a zapínání knoflíků - šněrování, upevňování pásků, - nácvik skládání oděvu - rozepínání a zapínání zipů - nacvičování správného žvýkání a kousání potravy - nácvik správného sezení u jídla - prostírání stolu - úklid stolu po jídle - používání lžice - používání příboru, ubrousku - nácvik udržování pořádku ve svých věcech - nácvik odsouvání a zasouvání židle - utírání stolu - nácvik odkládání oděvu na věšák a obuvi na	Sebeobsluha (sebeobslužné činnosti)

- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	určené místo - dodržování pořádku při práci - vlastnosti materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.) - pracovní pomůcky a používání jednoduchých pracovních pomůcek - třídění různých druhů drobného materiálu dle velikosti, barvy, tvaru - ukládání roztríděného materiálu do různých nádob - nácvik manipulace s drobným materiálem - navlékání korálků - střihání provázku, slámy, vlny, hadříků - nácvik uzlu a kličky - sbírání kaštanů, žaludů, jejich třídění, ukládání - zpracování modelovací hmoty oběma rukama - modelování z písku, plastelíny, moduritu - hnětení, stlačování, vyvalování tvarů prsty, dlaněmi - tvoření válečku z modelovací hmoty (hadi, prstýnky, kroužky) - upravování pískové plochy rukama, lopatkou, hráběmi, prkýnkem - mačkání papíru do kuliček - hry s papírovými kuličkami (házení a ukládání do různých nádob) - trhání papíru na malé kousky, sbírání, rovnání do misek, kelímků, krabiček	Práce s drobným materiálem
---	---	--

- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu - udržovat pracovní místo v čistotě	- navíjení vlny na cívku, do klubka - navíjení provázku na cívku - nácvik lepení papíru na vymezenou plochu - nácvik navlékání natrhaného papíru na špejli - navlékání korálů na šňůru - nácvik tvarování kuliček různých velikostí v dlaních - nácvik vykrajování „cukroví“ z placky rozválené válečkem - práce s pískem na pískovišti: nácvik stavění bábovek, kopců, cest, přemísťování písku - nácvik vytrhávání předkreslených tvarů - překládání papíru, skládanky - trhání papíru na proužky, - nácvik stříhání - rolování papíru - překládání a nalepování látky - nácvik šití jehlou s tupým hrotem - lidové zvyky, tradice, řemesla; nácvik užití některých jednoduchých technik, zpracování vybraných materiálů - zdobení stromečku - chápání pokynů při práci - slovní vedení žáků při práci - nácvik zametání - nácvik utírání stolu a židle - zasouvání židlí - nácvik čištění pracovních pomůcek	
---	---	--

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	- skládačky, puzzle, kostky - různé typy stavebnic plošných, prostorových, konstrukčních - skládání stavebnic (mozaika, plastické a dřevěné stavebnice) - montáž a demontáž; manipulace s jednoduchými předměty - skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů - sestavování tvarů z tyček, dříví - stavění z kostek (komíny, mosty, zdi,) - řazení molitanových kostek ve vodorovném a svislém směru - skládání kostek do krabice	Práce montážní a demontážní
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	- práce s kalendářem v kmenových třídách - pozorování změn v přírodě - prohlížení a vybarvování tematických obrázků - seznámení s výukovými programy na PC	Pěstitelské práce
- pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou i užitkovou rostlinu	- základní podmínky pro pěstování rostlin - nácvik pěstování rostlin v kmenové třídě i na zahradě, nenáročná rostlina, rostlina v bytě, na zahradě - zalévání květin - vytrhávání plevelů pod vedením učitele	
- používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti	- seznámení s pomůckami a náčiním pro práci na zahradě - dodržování pokynů učitele	

práce při práci na zahradě - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti - provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy - prostřít stůl pro běžné stolování - zvládnout nákup a uložení základních potravin - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci	- dodržování bezpečnosti při práci pod dohledem učitele - osobní hygiena - nácvik udržování čistoty v pracovním prostředí - seznámení s čistícími prostředky a pomůckami - základní úklid (utírání prachu, utírání tabule, nácvik zametání ...) - nácvik mytí nádobí - nácvik mytí podlahy - nácvik stolování, prostírání a úklid stolu - seznámení s chováním při stolování - nácvik výzdoby slavnostního stolu - cvičná kuchyňka - seznámení s uspořádáním kuchyně a spotřebiči v ní (lednice, spíž) - reakce na pokyny učitele - příprava svačiny - nácvik používání nádobí - nácvik přípravy jednoduchých pokrmů - nácvik přípravy studených a teplých nápojů - zásady hygieny - bezpečné používání pomůcek a domácích spotřebičů	Práce v domácnosti
---	---	----------------------------------

PRACOVNÍ VÝCHOVA 7. – 10. ročník

Výstupy předmětu	Učivo předmětu	Konkretizované tématické okruhy
Žák by měl: - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání) - dodržovat klid a čistotu při stravování - umět používat příbor	- opakování učiva I. stupně - správné používání WC - umývání rukou a obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebenu - česání vlasů - upevňování hygienických návyků a dodržování hygienických zásad - otevírání a zavírání dveří - odemykání a zamykání dveří - rozsvěcování a zhasínání světla - svlékání a oblékání prádla a oděvů - odkládání oděvu na věšák a obuvi na určené místo - nácvik obouvání a přezouvání - šněrování bot, vázání tkaniček - rozepínání a zapínání knoflíků - šněrování, upevňování pásků, skládání oděvu - rozepínání a zapínání zipů - správné žvýkání a kousání potravy - správné sezení u jídla - samostatné stolování - čistota při stravování - prostírání stolu - úklid stolu po jídle - používání lžice - používání příboru, ubrousku	Sebeobsluha (sebeobslužné činnosti)

- udržovat pořádek ve svých věcech - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	- udržování pořádku ve svých věcech - odsouvání a zasouvání židle - utírání stolu - nácvik odkládání oděvu na věšák a obuvi na určené místo - dodržování pořádku při práci - vlastnosti materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.) - pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek - třídění různých druhů drobného materiálu dle velikosti, barvy, tvaru - ukládání roztríděného materiálu do různých nádob a krabic - nácvik manipulace s drobným materiálem - navlékání korálek - stříhání provázku, slámy, vlny, hadříků - nácvik uzlu a kličky - sbírání kaštanů, žaludů, jejich třídění, ukládání - zpracování modelovací hmoty oběma rukama - modelování z písku, plastelíny, moduritu - hnětení, stlačování, vyvalování tvarů prsty, dlaněmi - tvoření válečku z modelovací hmoty (hadi, prstýnky, kroužky) - upravování pískové plochy rukama, lopatkou, hráběmi, prkýnkem - mačkání papíru do kuliček	Práce s drobným materiálem
---	---	--

- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu - udržovat pracovní místo v čistotě	- hry s papírovými kuličkami (házení a ukládání do různých nádob) - trhání papíru na malé kousky, sbírání, rovnání do misek, kelímků, krabiček - navíjení vlny na cívku, do klubka - navíjení provázku na cívku - tvarování kuliček různých velikostí v dlaních - vykrajování „cukroví“ z placky rozválené válečkem - práce s pískem na pískovišti: stavění bábovek, kopců, cest, tunelů, přemísťování písku - vytrhávání předkreslených tvarů - překládání papíru, skládanky - trhání papíru na tenké proužky, stříhání - rolování papíru - překládání a stříhání látky - nalepování látky - šití jehlou s tupým hrotem - stehy na cvičné desce - lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik, zpracování vybraných materiálů - řetěz na stromeček, zdobení stromečku - chápání pokynů při práci - práce při slovním vedení žáků při práci - zametání - utírání stolu a židle	
---	---	--

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	- zasouvání židlí - čištění pracovních pomůcek - skládačky, puzzle, kostky - různé typy stavebnic plošných, prostorových, konstrukčních - skládání stavebnic (hříbky, mozaika, plastické a dřevěné stavebnice) - montáž a demontáž; manipulace s jednoduchými předměty - skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů - sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk - stavění z kostek (komíny, mosty, zdi, domy) - řazení molitanových kostek ve vodorovném a svislém směru - skládání kostek do krabice	Práce montážní a demontážní
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročná pokojová i užitková rostlina - používat podle druhu pěstitelských činností	- práce s kalendářem v kmenových třídách - pozorování změn v přírodě - prohlížení a vybarvování tematických obrázků - práce s výukovými programy na PC - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování rostlin v kmenové třídě i na zahradě, nenáročná rostlina, rostlina v bytě, na zahradě - zalévání a přesazování květin - vytrhávání plevelů - používání pomůcek a náčiní pro práci na	Pěstitelské práce

správné pomůcky a náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě - provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy - prostřít stůl pro běžné stolování - zvládnout nákup a uložení základních potravin - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci	zahradě - dodržování pokynů učitele - dodržování bezpečnosti při práci - osobní hygiena - udržování čistoty v pracovním prostředí - používání ochranného oděvu a rukavic - základní úklid (utírání prachu, utírání tabule, nácvik zametání ...) - mytí nádobí - mytí podlahy - stolování, prostírání stolu, úklid stolu - chování při stolování - výzdoba slavnostního stolu - cvičná kuchyňka - uspořádání kuchyně a spotřebiče v ní (lednice, spíž) - reakce na pokyny učitele - příprava svačiny - používání nádobí - příprava jednoduchých pokrmů - příprava studených a teplých nápojů - zásady hygieny - bezpečné používání pomůcek a domácích spotřebičů	Práce v domácnosti
--	---	----------------------------------

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6. 1. Pravidla pro hodnocení žáků

Způsoby hodnocení žáků: žáci jsou hodnoceni klasifikací, slovně i kombinací obou způsobů podle platného klasifikačního řádu, který je součástí Řádu školy Čj. ZŠ Pel/55-2014

6. 2. Autoevaluace školy

Autoevaluace je prováděna podle §12 zák.561/2004 Sb.Školský zákon ve znění pozdějších předpisů, podle § 8,9 vyhl. č. 15/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.